IT-TMIENJA U GHOXRIN HADD MATUL IS-SENA (2017) IL-HNIENA U L-MOGHDRIJA TA’ ALLA

Contributed by Frans Galea
Saturday, 14 October 2017
Last Updated Saturday, 14 October 2017

Din
hija il- Liturgija tat-Tmienja u Ghoxrin Hadd matul is-Sena (2017) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Alla hu l-ikbar misteru li je|isti.
Kemm t'abat il-bniedem biex jifhmu!
Minn meta kien g'adu jg'ix fl-g'erien u l-'ajja kienet tant prekarja li
'add ma kien jaf filg'odu jekk kienx se jibqa’ 'aj sa filg'axija, il-bniedem
beda j'ares ’il fuq lejn il-kwiekeb bil-lejl jew lejn ix-xemx tiela ma|-|erniq
u jistaqsi u jer!a’ jistaqsi: Min 'alaqni?
Minn g'amel dan kollu? G'alfejn
qieg'ed hawn jien? G'ax !ejt propju jien
u mhux 'addie'or floki? Huma dawn li
jag'mel lill-bniedem 'lejqa kbira: il-mistoqsijiet tieg'u. Illum mo'' il-bniedem |viluppa u jag'mel
mistoqsijiet 'afna iktar profondi: Jekk Alla huwa M'abba g'aliex hawn tant
tbatija u n!ustizzja fid-dinja? Jekk Hu
j'obbni lili, g'aliex qieg'ed ng'ix din l-Istorja ta’ dieqa u tribulazzjoni?

Dawn u tant mistoqsijiet o'ra
jimmarkaw it-taqbida li kull bniedem g'andu ma’ Dak li jimla kollox u li
g'aliH tixhed ix-xjenza meta tg'id li xejn ma jista’ jibda mix-xejn g'ax
bil-fors irid ikun hemm “principju” li minnu jibda kollox. Il-verità hi li mo'' il-bniedem ma jistax
“ja'taf” lil Alla u jippossedih g'ax l-intellett tieg'u hu kejken wisq anke
jekk forsi g'ad ji|viluppa 'afna iktar sakemm jil'aq il-potenzjal tal-g'a!eb li
g'andu. Kien g'alhekk li Alla nnifsu
jissorprendi lill-bniedem billi juri lilu nnifsu lil din il-'lejqa tieg'u. Mieg'u biss g'amel dan. Hu beda pro ess ta’ Rivelazzjoni, sensiela
ta’ !rajjiet, pro ess bil-mod il-mod, sakemm ni|el Hu nnifsu jg'ammar
mal-bniedem biex jg'inu jifhem Hu min hu u jkollu twe!iba g'all-mistoqsijiet
dejjiema tieg'u.

Imma anke meta fi Kristu Alla ta kollox lill-bniedem u m’hemmx iktar
tag'rif li jista’ jag'tih, il-bniedem xorta jibqa’ jikkumbatti u jixpruna mo''u
biex jifhem iktar, jag'raf iktar, i!arrab iktar minn hu Alla. U anke jekk Alla po!!a Knisja, emg'a li fiha
hu jg'ammar mal-bniedem, l-g'arfien li kull bniedem g'andu jiddependi
mill-kondizzjonamenti tieg'u, mill-Istorja li hu g'adda minnha, mill-qawwiet
psikolo!i i li jiffurmawh; tant li kull bniedem jista’ jkun li g'andu dehra
differenti ta’ Alla. Imma Alla tant hu kbir li dawn ix-xbihat kollha li
jg'ammru fl-im'uh jista’ jkun li jkunu kollha parti mill-verità. Jew le.
G'ax fl-im'u' tag'na l-bnedmin je|istu 'afna karikaturi foloz ta’
Alla. Ikun e|er izzju tajjeb jekk int
tistaqsi lilek innifsek bis-serjetà: “Min hu tassew Alla g'alija?” U tipprova tirrispondi bis-sin erità bla ma
t'alli la tag'lim, la duttrina, la dak li ta'seb is-so jetà timmarkalek
it-twe!iba tieg'ek. Jista’ jkun li hawn
min jiskopri li g'alih Alla hu dittatur u mhux Missier li j'obb u li din
l-ideja qeg'da tassew mo'bija f’mo''u anke jekk hu jag'mel kollox biex
jg'attiha u ja'biha. Hawn min ja'seb li
Alla mhux veru li jista’ kollox, anzi donnu tilef il-kontroll tad-dinja. Hawn min addirittura ja'seb li Alla huwa biss
invenzjoni tal-mo'' fertili tal-bniedem.
Fuq dan, il-'in kollu jsiru dibattiti, g'ax Alla jibqa’ s-su!!ett li
forsi l-iktar li jinteressa lil mo'' il-bniedem, anke jekk il-bniedem jidher tant
aljenat fid-dinja tal-lum.

Aqbad bniedem fit-triq, ibda kellmu fuq it-temp, fuq l-a'barijiet,
l-isports, fuq dak li trid... imma malli ssemmilu lil Alla mill-ewwel jisserja
u tinduna li mmultiplikat il-kon entrazzjoni tieg'u fuq dak li qed tg'idlu u
fuq dak li jrid iwie!eb. Alla hu su!!ett
ja'raq!

L-Ewwel Qari

Tg'idli x’tg'idli l-Istorja tieg'i sa issa; jg'idu x’jg'idu dawk li huma
mpressjonati wisq bil-kobor ta’ mo''hom u tal-intelli!enza tag'hom u
fil-kburija tag'hom ma ja ettaw xejn 'lief dak li mo''hom jista’ jifhem, jien
nista’ nag'raf lil Alla biss bi Grazzja!
Lill-bniedem, jew Alla jag'tih li “jara” jew inkella jibqa’
jteftef. Din id-dipendenza fuq Alla hu
“challenge” kbir wisq g'all-bniedem li ja'seb li hu xi 'a!a u li hu
supperv. Imma l-Grazzja biss trid tkun
li tag'mel li l-bniedem jistenna li jisba' meta d-dlam idawru minn kullimkien;
li jibqa’ ja'seb it-tajjeb fuq Alla u jittama fiH meta madwaru kollox jg'idlu
li hu ffissat u tilef mo''u. Hi l-Grazzja
biss li tifta' l-g'ajnejn tal-ispirtu tal-bniedem u jkun jista’ jinduna li Alla
hu kollu kemm hu &niena; kollu kemm hu Mog'drija; kollu kemm hu Missier ta’
qalb 'elwa u umli; kollu kemm hu Sabar.
Alla biss jaf kif inhu mag'mul mo'' il-bniedem u Hu mi!nun fuqu anke
meta l-bniedem m’g'andux sa''a ja'seb tajjeb fuqU.

I|rael huwa l-per imes li tqabad ma’ Alla.
Alla nnifsu qabad taqbida mieg'u b'alma fu''ari “jitqabad” ma - appa
tafal li jkollu quddiemu fuq ir-rota tieg'u.
Alla ma 'alaqx lill bniedem talpa, g'a!ina li tag'mel biha li trid. Kif Alla “jitqabad” mal-bniedem, il-bniedem “jitqabad” ma’ Alla. Hemm rieda ta’ Alla
kontra r-rieda tal-bniedem. Imma meta
l-bniedem jammetti li tilef it-taqbida u jintelaq f’idejn min 'alqu, din tkun
reb'a g'alih, reb'a enormi, g'ax jag'raf xi ftit il-Misteru tal-Im'abba u
l-Mog'drija tal-Missier. I|rael tqabad u
'are! tellief, imma reba' g'ax hu l-ewlieni fost il-popli. Fit-telfa, r-reb'a. Hekk ja'dem Alla!

Il-profeti g'enu biex I|rael skopra 'afna minn Alla. Isaija jwassal din ix-xbiha 'elwa u kollha
mog'drija u 'niena ta’ Alla fil-qari tal-lum, b'alma jag'mel f’tant testi
o'rajn tieg'u. Il-profeta jifta'
l-orizzont tal-Im'abba ta’ Alla g'all-popli kollha u mhux g'al I|rael biss. Jekk I|rael kien tassew il-Poplu ta’ Alla,
dan mhux biss b’!ieh g'alih imma b’risq il-!nus kollha. Din kienet profezija tassew ispirata minn
Alla g'ax hi rivoluzjonarja fis-sens li Alla ma hux Alla ta’ I|rael biss imma
tal-!nus kollha u l-bnedmin kollha huma msej'in biex jiltaqg'u mieg'U u fiH
isibu s-sens ta’ kollox, is-salvazzjoni g'al dejjem.

Alla hu dak li jrid jag'mel festa.
Kien hemm min qal li Alla huwa Festa!
Din hi dehra 'afna differenti minn dik li g'andhom nies twajba li j'obbu
l-Knisja imma li g'alihom Alla hu Dak li trid tisforza 'afna u tistinka u tbati
biex tikkonvin ih li int “twajjeb” u hekk tkun tist'oqq il-premju tieg'U. Hu tajjeb li n'abbru lil dawk li huma “g'ajjenin” spiritwalment, li Alla huwa Festa.
Alla jridna nkunu fer'anin, anzi Hu l-'in kollu jistedinna
g'all-Fer'. Imma min jemmnu lil Alla,
jekk a'na nfittxu l-fer' g'and in-nies, g'and il-flus, g'and il-karriera, g'and
il-familja, g'and is-sa''a...?

I|da Hu ma jaqtax qalbu minna imma jkompli jsejja', u llum qed jer!a’
jsejja', lil dawk li huma qrib, imma wkoll lil dawk li huma mbeg'din: “Ejjew
g'all-Festa tieg'i!” Huwa jrid i arrat
il-velu li qieg'ed jg'atti wi il-popli, wi in-nies (v. 7), biex hekk ikunu
jistg'u “jaraw” l-Im'abba, il-&niena u
s-Sabar li Hu g'andu g'alina. Dan
il-“velu” hu mportanti li nirriflettu fuqu.
Huwa “velu” li qieg'ed jg'attilna r-rejaltà u s-sbu'ija li hu Alla. Hemm “g'ata” li qeg'da tg'atti l-!nus,
spe jalment il-!nus tal-punent li minnhom nag'mlu a'na. Mhux li kien li naraw f’Alla l-Wa'dieni li
reba' l-ikbar problema li kull bniedem g'andu: il-mewt. A'na nxandru li fi Kristu, Alla reba' il-mewt
g'al dejjem u g'alina. Kristu tassew qam
mill-mewt! U ta’ dan hemm il-Knisja
xhud. Huwa l-fatt li hi qeg'da tg'id
il-verità u mhix tigdeb li |ammha 'ajja elfejn sena. Il-gideb jg'addi u jaqa’, imma l-verità
tibqa’ g'al dejjem.

G'alhekk “Sidi l-Mulej jixxotta d-dmug' minn fuq kull wi ” (v. 8) g'ax il-mewt li tbikkina ma jibqag'lhiex aktar sa''a fuqna. U meta
wie'ed jesperjenzja dan il-fenomenu glorju| li ji!i mal-Fidi, allura wie'ed
ikun jista’ jg'ajjat fil-fer' ta’ qalbu: “Huwa veru dak li qalulna. Hu tassew veru u ma ttamajniex g'alxejn!”

Qari mill-Ktieb tal-Profeta Isaija.
25, 6-10a

Dak
in-nhar: Jag'mel il-Mulej ta' l-e|er ti

g'all-popli
kollha fuq din il-muntanja,

mejda b'ikel
fin, mejda bi nbejjed 'elwa,

b'la'am
imsemmen bil-mudullun, u nbejjed fini.

U j arrat minn
fuq din il-muntanja

il-velu li kien
jg'atti wi   il-popli kollha,

g'ata li kien
ja'bi kollha kemm huma l-!nus.

Jeqred il-mewt
g'al dejjem,

jixxotta Sidi
l-Mulej id-dmug' minn fuq kull wi ,

u j'assar
l-g'ajb tal-poplu tieg'u minn wi   l-art kollha:

g'ax il-Mulej
tkellem.

U dakinhar
jg'idu: "Dan hu Alla tag'na:

fih ittamajna li
jsalvana;

dan hu l-Mulej
li fih ittamajna:

nifir'u u
nithennew bis-salvazzjoni tieg'u."

G'ax id l-Mulej
tin|el fuq din il-muntanja.

Salm
Responsorjali

Salm 23 huwa
salm li sa''an qalb il-bniedem u nebba' l-arti tieg'u. Alla nebba' dan is-salm lis-Sultan David g'ax
ried li l-bniedem jag'raf iktar minn hu Dak li 'alqu. Kien |mien ta’ 'afna battalji, qtil u
tweg'ir; |mien ta’ konflitti li fihom il-bniedem kien juri kemm kien g'ad kellu
natura selva!!a u primittiva. L-ideja
naturali li trabbiet f’mo'' dawn in-nies kienet li Alla kien xi gwerrier li
jitqabad u jeqred. Hu veru li din hi
wa'da mid-deskrizzjonijiet li wie'ed jista’ jag'mel tal-Mulej fit-taqtig'a
kontra l-'a|en. Imma l-verità tmur 'afna
lil hemm minn dan. Mal-mer'la tieg'u,
huwa tassew teneru, manswet, lest li jag'ti 'ajtu g'aliha. Il-Mulej huwa r-Rag'aj il-kbir, ir-Rag'aj
it-Tajjeb, u dawk li jemmnu fiH g'andhom fidu ja fih.

Fejn se ssib
il-fidu ja int? Fil-kultura dominanti
li g'andna fis-so jeta’ tag'na tal-punent?
Fil-banek? Fil-qrati? Fil-politika?
Fil-midja? Anke fil-familja
l-bniedem qed jitlef il-fidu ja g'ax qeg'da ssir rabta off. In-nag'!a tistrie' biss meta tara dahar ir-Rag'aj
li jimxi quddiem biex juriha t-triq u jiffa ja Hu l-ewwel il-periklu. F’idejh g'andu |ew!t ibsaten: il-'atar li kien
ikun qasir u r-rag'aj kien ju|a' biex itaptap fuq dahar in-nag'!a, b'allikieku
biex jg'idilha: “Hawn jien!”, u bih iwissiha jekk tkun qeg'da tittarraf lejn xi
sies. L-g'aslu!, mill-banda l-o'fra hu
bastu 'afna iktar b’sa''tu, u|at g'all-!lied.

Bih ir-rag'aj kien ikun armat g'al xi taqbida ma’ xi lupu fero i u
m!ewwa' li kien ji!i biex ja'taflu xi nag'!a jew 'arufa. Kristu jg'id li quddiem il-lupu, ir-rag'aj
mikri, ix-xrik, kien idabbar rasu. Ma
kienx lest jag'ti 'ajtu g'al nag'a! li m’humiex tieg'u, imma r-Rag'aj ta’ dan
is-Salm huwa s-Sid 'anin li j'obb il-mer'la tieg'u u ma jabbandunax lanqas
wa'da minnhom. G'alhekk, kemm il-'atar u kemm l-g'aslu! huma ta’ fara! u wens
g'an-nag'a!.

Anke f’dan
is-salm tissemma l-ikla tal-Festa. Wara
xi reb'a fuq l-g'edewwa, jew meta l-'bieb jiltaqg'u flimkien kienu jag'mlu ikla
bi nbejjed fini biex jifir'u. Hu g'al
dan li l-Mulej jistedinna. Mhux se
jne''i s-Salib. Mhux se jne''i
t-tbatija. Mhux se jne''i t-taqbida. Imma l-Im'abba tieg'u tag'mel li anke jekk
dawn jibqg'u jakkumpanjawna 'ajjitna kollha, hi timla lil qalbna b’Festa li
'add ma jista’ je'odhielna.

Ritornell: Ng'ammar g'al dejjem f’dar il-Mulej.

Salm 23

Il-Mulej hu r-rag'aj tieg'i,

xejn ma jonqosni;

f'merg'at kollha 'dura jqeg'edni.

&dejn l-ilma, fejn nistrie', je'odni;

hemm hu jrejjaqni.

Imexxini fit-triq tas-sewwa

min'abba l-isem tieg'u.

Mqar jekk nimxi f'wied mudlam,

ma nib|ax mill-'sara, g'ax inti
mieg'i.

Il-'atar tieg'ek u l-g'aslu! tieg'ek,

huma jwennsuni.

Int t'ejji mejda g'alija

quddiem l-g'edewwa tieg'i.

Bi|-|ejt tidlikli rasi,

u l-kal i tieg'i tfawwarli.

Mieg'i, iva, jimxu t-tjieba u
l-'niena

il-jiem kollha ta' 'ajti.

U ng'ammar f'dar il-Mulej

sakemm indum 'aj!

It-Tieni Qari

Min jiskopri l-Im'abba u l-&niena ta’ Alla,
jserra' rasu biH u jer'i 'ajtu f’idejH bla ma joqg'od jinkwieta u j'abbel
rasu. &afna mill-inkwiet li joqtolna u
jisirqilna l-&ajja huwa nkwiet tal-bniedem il-qadim tag'na. Importanti li niskopru dan, biex nibdew
nobog'du lin-natura qadima u midinba tag'na, u nittalbu li ti!i maqtula, b'alma
!ie mwieg'ed fit-traxxix tal-ilma li jg'arraq, tal-Mag'mudija. X’nambuh il-bniedem il-qadim bil-be|g'at u
l-inkwiet tieg'u, bil-passjonijiet u d-dnubiet tieg'u? Hu ma jafx jg'ix! Ming'alih qieg'ed jg'ix g'ax i!emma u
jrekken, jixxala u jisker, i'ares lejn nisa o'ra u ji|ni, jigdeb u
ji!!udika. X’nambuhom dawn?

Il-bniedem il-!did huwa dak li g'andu rasu mistrie'a
g'ax Missieru huwa Alla! X’jista’
ji!rilu? {gur li Missieru mhux se
j'allih imut g'al dejjem. Pawlu ma
jimpurtah minn xejn li toffri d-dinja g'ax hu kien g'ani minn !ewwa: kien bin
is-Sultan! G'alhekk jg'id: “Jien issa
tg'allimt ng'addi b’dak li jkolli; naf ng'ix fl-g'aks, u naf ng'ix fil-!id;
kollox drajt u noqg'od g'al kollox: ix-xaba’; u l-!u', il-!id u l-g'aks.” (vv. 11-12).

Dan hu l-'elsien tal-biedem il-!did. Lil
Pawlu, Alla provdielu l-g'ajnuna ming'and il-Filippin meta kien fil-b|onn. Il-b|onn huwa b|onn, u meta nkunu fih
niskopru li Alla jipprovdi bil-fatti.
Kemm nies g'andhom x’jirrakkuntaw dwar dan!

Qari mill-Ittra ta’ San Pawl Appostlu lill-Filippin. 4, 12-14;
19-20

&uti: Naf ng'ix fl-g'aks, u naf ng'ix fil-!id; kollox drajt u noqg'od
g'al kollox: ix-xaba' u l-!u', il-!id u l-g'aks. G'al kollox nifla' bis-sa''a ta' dak li jqawwini. G'amiltu sewwa 'afna meta
qsamtu mieg'i tbatijieti.

Jimliekom Alla
tieg'i b'kull !id fil-'tie!a tag'kom, skond l-g'ana tal-glorja fi Kristu esù. Lil dan Alla u Missierna,
glorja g'al dejjem ta' dejjem. Amen.

Evan!elju

Fl-Evan!elju
tal-lum se nisimg'u il-parabbola mportanti tal-Ikla tat-Tie! tas-Sultan, u
l-istediniet u l-inviti li bag'at. Din
il-parabbola, jg'idilna Mattew fl-introduzzjoni tag'ha, il-Mulej ivvintaha
g'all-qassisin il-kbar u x-xju' tal-poplu, g'ax lilhom qalha. Huma kien fost dawk li lil esù ma
laqg'uhx. Kienu qed jistennew
il-Messija, imma meta !ie ma g'arfuhx g'ax ma kienx b'alma kienu pin!ewh
f’mo''hom. U mhux huma biss. F’kull !enerazzjoni, Kristu huwa msallab
mill-!did minn dawk li ma jarawx fiH dak li qeg'din ifittxu f’'ajjithom. Kristu jag'ti ser'an il-mo'' iktar mill-flus;
Hu g'andu M'abba ikbar minn tal-mara jew tar-ra!el jew tat-tfal; g'andu &ajja x’jag'ti lil tmur lil hemm
mis-sa''a tal-!isem; il-fara! tieg'u jisboq dak tal-'bieb; il-fer' li jag'ti hu

dejjiemi mhux tal-mument; dak li Hu jag'ti, jag'tih b’xejn, bi grazzja, mhux
b'ad-dinja li trid t'allas g'al kollox, u kif.

Mill-!did,
l-Ikla tal-Festa. Alla donnu jrid
jg'idilna xi 'a!a mportanti biha din... il-Kristjane|mu, il-Knisja, li jkollok
relazzjoni ta’ M'abba ma’ Alla, dan kollu huwa Festa! Id-dinja g'andha 'afna festi, imma l-Festa li
tg'ammar f’qalb il-bniedem hi dik ta’ Alla.
Il-festi tad-dinja g'andhom l-”g'ada tal-festa”, imma dik li l-Missier
qieg'ed jistedinna g'aliha hi g'al dejjem.
Hu g'alhekk li l-Martri kienu jmorru jkantaw g'all-Martirju! Minn barra huma mdawrin bl-inkwiet, imma minn
!ewwa g'andhom il-Festa tal-&aruf.

Dawk li kienu
qrib it-Tempju ma emmnux dan. Imma emnuh
l-imbeg'din, ”il-'|iena”, dawk li dnubhom jidher, dawk li huma !!udikati. X’Misteru!
Noqog'du attenti g'ax dan kollu g'adu ji!ri u jista’ ji!ri lilna
wkoll. Alla'ares qatt li g'ad naraw lil
nies li !!udikajna de'lin fis-Saltna u a'na maqfulin barra.

L-a''ar parti li
tikkon erna lil dak li da'al fl-Ikla mhux liebes g'at-tie! donnha li hi
parabbola o'ra, mi|juda ma’ ta’ qabilha.
Bil-'wejje! li nilbsu nistg'u nag'tu !ieh jew immaqdru l-okka|joni li
nkunu mistednin g'aliha. Timma!ina
wie'ed die'el fis-sala tat-tie! liebes flokk tax-xog'ol, bix-”shorts” u karkur
f’saqajh?! Ikun qed jinsulta
lill-g'arajjes. Hu laqa’ l-istedina,
kieku, imma xorta safa mwaddab ’il barra.

Tilqa’
l-istedina, ji!ifieri tg'id li temmen; il-libsa tat-tie! hija l-opri, l-mod kif
wie'ed jg'ix, li jakkumpanjaw il-Fidi vera.
G'ax bil-paroli kul'add jg'id li jrid, b'alma nag'mel jien, imma l-fatti
kollox. Fidi ming'ajr l-opri hi Fidi
mejta. Mhux l-opri li jsalvawk, imma hija
l-Fidi li tift'ilna l-Bieb tal- enna; i|da jekk tassew g'andek Fidi li se
ssalvak, allura din tidher fil-mod li bih int tg'ix.

Versett:
Hallelujah. Illum la twebbsux qalbkom,
i|da isimg'u le'en il-Mulej.
Hallelujah.

Qari
mill-Evan!elju ta’ San Mattew. 22, 1-14

F’dak i|-|mien: lill-qassisin il-kbar u lix-xju' tal-poplu esù ra!a' qabad ikellimhom bil-parabboli u qalilhom: "Is-Saltna tas-smewwiet tixbah lil wie'ed sultan li g'amel festa g'at-tie! ta' ibnu. U bag'at g'all-mistednin mal-qaddejja tieg'u biex ji!u g'all-festa; imma dawk ma ridux ji!u. U re!a' bag'at qaddejja o'ra, u qalilhom, 'G'idu lill-mistednin: Ara, il-mejda tieg'i lesta; il-barrin u l-g'o!iela msemmna di!à maqtula u kollox lest; ejjew g'all-festa.' I|da dawk ma tawx kas; min mar l-g'alqa, min g'an-negozju tieg'u, u l-bqija qabdu lill-qaddejja tas-sultan, |ebil'uhom u qatluhom.

Is-sultan inkorla 'afna, u bag'at is-suldati tieg'u, qered lil dawk il-qattiela, u 'arqilhom il-belt tag'hom. Mbag'ad qal lill-qaddejja tieg'u, 'Il-festa m'ejjija, imma lil dawk ma kienx ta' min jistedinhom g'aliha. Mela morru f'salib it-toroq u sejj'u g'all-festa lil kull min issibu.' Dawk il-qaddejja 'ar!u fit-triqat u !abru lil kull min sabu, '|iena u tajba, u s-sala mtliet bin-nies g'all-mejda.

Mela jid'ol is-sultan 'alli jara min kien hemm fuq il-mejda, u hemmhekk lema' wie'ed li ma kienx liebes g'all-festa tat-tie!; u qallu, '&abib, dan kif d'alt hawn m'intix liebes g'all-festa?' Dak tbikkem. Mbag'ad is-sultan qal lil dawk li kienu qeg'din iservu, 'Orbtulu ri!lejh u idejh u waddbuh 'il barra fid-dlam; hemmhekk ikun hemm il-biki u t-tg'a||i| tas-snien!' G'ax 'afna huma l-imsejj'in, imma ftit il-mag'|ulin!"